

SZILÁGYOSOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megengedése szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, április hó 23-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, április 23.

(Hivatalos.) Orosz és délkeleti hadszíntér: Nincs ujság.

Olasz hadszíntér: A doberdói fensik délnyugati szegélye ellen az ellenség támadásba kezdett. Egyébként a harci tevékenység a tengermelléki és karinthiai harcra vonakozott. A Col di Lana hegycsúcsától északnyugatra húzódó gerincen csapataink újból megszállották a támaszpontot és azt az ellenség támadásával szemben megtartották. Maga a hegycsúcs tűzérőnk tűze alatt áll. A Suganna szakaszon és Rivánál is élénk ágyúharcek voltak. Höfer, altábornagy.

Berlin, április 23.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: A Langemarck-Yperni úton újabban elfoglalt árkat ki kellett üríteni, mert a magas talajvíz a kiépítést lehetetlenné tette. Reggel felé Albistól délkeletre egy angol kézigránát támadást visszavertünk. Angol járőrök, amelyek erősebb előkészítő tüzelés után a Bapaume-alberti út két oldalán levő állásaink ellen nyomultak előre, visszaszorítottuk. Tracy la Valnál az ellenségnek egy gáztámadása megheiusult. A gázfelhő a francia állásra csapódott vissza. A Maaslól balra, Haucourtól délkeletre a Mort-Homme magaslatról nyugatra ellenséges árkokat elfoglaltunk. A folyótól jobbra a Voivre fensikon és a Combres melletti magaslatokon a harci tevékenység tartósan igen élénk tűzérősi harcokra szorítkozott.

Keleti hadszíntér: Narocz-tótól balra a körülbelül egy zászlóalj erősségű orosz csapatnak ellenünk intézett támadása akadályunk előtt teljesen összeomlott. Különben a helyenként megélénkült tűzérősi tűzön és nehény járőrharcokon kívül nem volt különösebb esemény.

Balkán hadszíntér: Nincs ujság.

Budapest, április 24.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: A harci tevékenység tegnap az egész arcvonalon lényegesen gyengébb volt, mint rendszeren. Egy akna, amelyet az ellenség Doblonoutztól keletre felrobbantott, csak az orosz árkokban tett kárt.

Olasz hadszíntér: A doberdói fensik délnyugati szegélyén megindult harcok tovább tartanak. Több bersaglieri támadás tűzünkben összeomlott. A Col di Lana hegygerincen elfoglalt támaszpont vitéz csapata öt ellenséges támadást véresen visszavert.

Délkeleti hadszíntér: Csend nralkodik.

Berlin, április 24.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Az arcvonalon majdnem mindenütt élénkebb tüzelés folyt, mint az utolsó napokban. Német járőröknek több ponton voltak sikeres vállalkozásaik. St. Eloitól délre tüzelésünkkel visszavertünk angol osztagokat. A

Maas területén tegnap, Avacourtól északkeletre levő erdei állásainknál megheiusultak a francia kézigránát támadások. Eppen úgy megheiusultak éjszaka az ellenség gyengébb előretörései Mort Hommetől keletre. Egy erősebb támadás a Thiament major környékén vonalaink előtt teljesen összeomlott. Egy angol kétfedelűt Arrastól keletre légi harcban harcképtelenné tettünk. A benne ülő tiszteket elfogtuk.

Keleti és balkán hadszíntér: Lényegesebb esemény nem történt.

Berlin, április 24.

A Wolf-ügynökség jelenti: Tíz német repülőgépből álló raj megtámadta az Orel-szigeten levő papenhalmi orosz őrállomást. Negyvenöt bombát dobott le, miközben igen jó hatást figyeltek meg. Egy orosz repülőgépet leszállásra kényszerítettek. Az összes német repülőgépek a leghevesebb tüzelés ellenére is sértetlenül tértek vissza. A tengerészeti vezérkar főnöke.

Budapest, április 25.

(Hivatalos.) Orosz és délkeleti hadszíntér: Változás nincs.

Olasz hadszíntér: A doberdói fensik délnyugati szegélyén az olasz támadások visszaverése folytán meglehetősen nyugalom állott be. Saint Marinotól északnyugatra osztagaink benyomultak az ellenség állásaiba, robbantásokkal megsemmisítették a nehéz aknavetőket és feladatuk teljesítése után tervszerűen visszatértek árkaikba. A Zagora-szakaszon élénk tűzérősi harcok fordultak elő. A csuca időnként nehéz mozsaraink tüze alatt állott. Höfer, altábornagy.

Berlin, április 25.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: A tűzérősi és repülő tevékenység mindkét részből igen tevékeny volt. A Maastól nyugatra éjjel, Vaucourtól északkeletre kézigránátharcok voltak. A Mort Hommetől keletre fekvő árkaik ellen többszörös hullámban intézett támadás gyalogsági tűzünkben megheiusult.

Repülőink bőségesen vetettek bombákat sok ellenséges szállás és hadtáphelyre. Egy ellenséges repülőgépet védőágyúink Thurnél lelőttek és szétromboltak. Egy másik a Maastól keletre a levegőben megfordulva lezuhant.

Keleti hadszíntér: Garbunovkától délkeletre vesztésgeltjesen omlott össze egy orosz támadás. Egy német repülőraj a megfigyelés szerint jó eredménnyel támadta meg a moiodecnoi vasúti és raktártelepeket.

Balkán hadszíntér: Nincs ujság.

Berlin, április 25.

A Wolf-ügynökség jelenti: Április 21-én reggel számos monitorból, torpedórombolóból és kisebb-nagyobb gőzösökből álló angol haderő jelent meg a flandriai tengerpart előtt, amely látszólag aknákat keresett és bombázási állások megjelölésére bombákat rakott le. Három Flandriában levő torpedónaszádunk megtámadta a monitorokat, rombolókat és segédjárműveket, visszaszorította és megakadályozta azokat munkájukban. Torpedónaszádaink a heves tüzelés dacára, sértetlenek maradtak. Az angol haderők ezután elhagyták a flandriai tengerpartot. A tengerészeti vezérkar főnöke.

Hadikölcsön.

A most dúló világháború alatt negyedikben fordul kölcsönért az állam az ország hű és hazafias polgáraihoz, hogy édes hazánk győzelmének biztosításához elegendő pénze legyen. A győzelem kivívására annak idején háromszor is sikerrel adtuk össze garasainkat, — mennyivel készségesebben és mennyivel nagyobb örömmel fogjuk most összehordani filléreinket, mikor már a győzelmet kivívtuk s csak a győzelem biztosításához szükséges pénz előteremtéséről van szó.

A lövészárokból egy-két napra visszatérő hős testvéreink családi körükben ragyogó arccal azt beszélnek, hogy győztünk! Ők a harctereken már megtették a magukét, megvívták diadalmasan a világháborúnak legretentőbb csatáit. Kezdek is belátni ellenfeleink, hogy fegyverrel nem bírnak velünk. Fegyvernélküli hadjáratot kezdenek hát s azt hiszik, hogy ha minél tovább húzzák a háborút, akkor mi azt nem bírjuk élelemmel, ágyúkkal, fegyverekkel, löszerekkel, municióval, szóval: pénzzel.

Ez a bizodalomuk is hiu azonban és megtörik mirajtunk, itthonmaradottakon. Kiverjük mi, itthonmaradottak ellenfeleink fejéből azt a rögeszmét, hogy bennünket ki lehet éhezteni. Drága véreinknek, hazánknak, önmagunknak megadjuk most is azt a pénzt, amennyi hős fiaink felruházására, apáink felfegyverzésére, élelemmel, ágyúval, municióval való ellátására szükséges. A nagy és gazdag Németország, hű szövetségeseink, példával most is elől járt ebben. Ott a múlt hetekben a negyedik hadikölcsönre 11 milliárdot gyűjtöttek össze. Ezt a gyönyörű eredményt nem azért említjük fel, mintha a magyarnak a hazafiságból bárki is adhatna példát, de az világlik ki ebből is, hogy ahol fegyverrel, munkával és pénzzel ennyire bírnak a háborút, — ott ellenségeink utolsó fegyverének, a kiéhezetésnek, is meg kell törnie.

A magyar nép a negyedik hadikölcsönnél is megfogja tenni a magáét. Meggyőződhetünk a három előző hadikölcsönből, hogy a nemzeti erőnek emelése mellett a hadikölcsön mennyire jó üzlet is. Most is meg fogjuk nyitni a ládafiát, hiszen elsősorban saját magunkon segítünk ezzel s emellett még hazafias kötelességünknek is eleget tettünk. Szeretett hazánk hős serege pedig győzelmes, dicső, hosszan tartó békét ad nekünk cserébe.

Megfigyelések.

Irta: **Dr. Barabás Béla** országgyűlési képviselő.

I.

Meghalt a legelső fiskális, az öreg vajda. Már el is tettük Eötvös Károlyt kellő parádával, koszorúkkal, szép beszédekkel. Pedig az a sok pénz, amibe a dísztemetés, meg a sok koszorú került, az elég lett volna e nagy magyar életének meghosszabbítására. Az igaz, temetni azt tudunk, de ahhoz már nincs érzékünk, hogy körülvegyük szeretettel az előt, ne hogy megkörnyékezzék a nélkülözés, nehogy közelébe férközzék a halál. Tőle hallottam már régen: meglásd, öcsém, szép lesz a — temetésem. Szép is volt, nyugodjék békével. Régebben gyakran találkoztam vele. Utolszor 10 évvel ezelőtt, amikor a főváros VII. kerületében szemben állottunk egymással, mint képviselőjelöltek. Szemrehányást tettem neki, mert ellenem fellépett. Azzal vigasztalt a vajda: Légy nyugodt, Béla öcsém, nem az lesz a követ, akinek több az esze, hanem akinek több a — szavazatja. Kisült azután, hogy nekem az eszem is kevesebb volt, meg a szavazatom is. De ez nem baj — mondta ő, — csak egészség legyen! Amikor a párt elnöke volt, szerette, ha a fiatalabb képviselők szerepelnek, felszólalnak, vagy az ő kifejezése szerint „kakaskodnak”. Egyszer egyik újdonsült képviselőtársam mondotta el szűzbeszédét a képviselőházban. Este azután a pártkörben gratulálták a szónokot. Valahogyan összekerült az elnökkel, a vajdával is, aki így szólt az öntelt ifjú képviselőhöz: Hát hiszen jól beszéltél, szépen beszéltél, okosan is beszéltél, de hol a fenébe szedted össze azt a sok számszót? Engem is gyakran lecsepült, de csak azért, hogy oktasson. Legelső találkozásunk alkalmával — akkor még nem voltam képviselő — meg is dicsért. Azaz dehogy dicsért, csak elmondotta, mit hallott rólam. Az aradi vértanúk szobrát leplezték le 1891-ben, amikor én tartottam beszédet a vesztőhelyen. Néhány héttel később bemutattak engem Eötvös Károlynak, aki imigy szólt hozzám: Jó hogy megismertelek, öcsém, mert híradet már hallottam. Egy veszprémmegyei kálvinista pap beszélt rólad, aki ott volt Aradon és végighallgatta dikciódát. Amikor elvégezted, a kálvinista pap, környezetéhez fordulva, ezzel a szavakkal fejezte ki nagy meglepetését: „No most elmegyek haza és kitörölöm a bibliából e szavakat: Barabás pedig tolvaj vala.”

II.

A nők fényűzése ellen összefogtak, tömörültek maguk a nők. Egy hosszú névsor jelent meg a lapokban ismert és ismeretlen hölgyekről, akik külsőségeiben, ruházatukban élő tiltakozásai lesznek a lábrakapott izléstelen, kacér és drága női divatnak. Ideje volt ennek az okos mozgalmnak, mert már a feltűnésig, a megbotránkozásig fajult az ezerszámra cifrázkodó nőneműek maskarája. Talán rendes időben ez a nőstényhóbort fel sem tűnik, de most, amikor a gyászruhák sokasága, meg a lelkek feketébe borulása és az

egész országnak szenvedése uralja a közhangulatot, igazán nem illik a női divat kacagása és a kacagó nők divatja. Itt már nem is a női hiuság a mozgatóerő, hanem egyedül — a pénz. És ez még csunyább. Heccegni, szemérmetlenkedni azzal a tehetőséggel, vagyonnal és pénzzel, amely könnyen került elő, amely csak úgy dől a hadseregszállításokból, az árdragításból, az élelemzúszásból, az adott helyzet kihasználásából, — ez visszatartó. Arról a hölgyről, aki a mai izléstelen kurtaszoknyás, szásrétű, agyonfodrozott divattal tüntet és lesajnálja az egyszerű öltözetet, szinte lekiabál, hogy könnyen kereső embernek a lánya, asszonya, vagy a szeretője. Valóban uralja a nő és jóízű hölgy nem ugrik bele ebbe a maskarába, már azért sem, nehogy az ismerősei lemosolyogják, a nem ismerősei pedig — félreismerjék. Rendes anyagi viszonyok között élő hölgyek nem cifrázkodnak, nem tobzódhatnak a divattal, már azért sem, mert nincs rá fedezet. S ha volna is, külsejével, viselkedésével nem zavarja a szomorú közhangulat harmóniáját. És ha még tudnák azok a divatbábuk, hogy milyen csunya, frivol, utálatos a mostanában felkapott női divat. Egymást ész nélkül, szív nélkül utánozni csak azért, mert van miből, valóban feltűnő. Ezeket ki kell józanítani a pénz mámorából. Tudósok századok óta vitatják, hogy az ember a majomtól származik. Ez még nincs eldöntve, de a mai divathóbortnak hölgyei már bebizonyították, milyen könnyen lesz az emberből — majom.

Hogyan takarékoskodjunk a rézgáliccal?

A magyar királyi központi szőlészeti kísérleti állomás a rézgáliccal való takarékoskodásra a következőket ajánlja:

Mivel ezidén a rézgálic nemcsak nagyon drága, de a jelenleg rendelkezésünkre álló rézgálicmennyiség nem fedezi a rendes szükségletet, a folyó évben a szőlő permetezését a legnagyobb takarékosággal kell végrehajtani.

Lehet-e a szőlőt kevesebb rézgáliccal is a peronoszpórától megóvni?

Lehet, még pedig a következő szempontok figyelembevételével.

1. Gondos talajmunkával.

Szőlőinkből távolítsunk el mindent, ami nem odavaló: száraz lombot, galyat, — különös gonddal irtsuk ki a felerődő gyomot, gondoskodjunk arról, hogy szőlőnknek mennél jobban átjárhassa a levegő a nap sugar; talaja legyen teljesen tiszta.

2. Korai aggatással (kötözéssel).

A szétdőlt, lelógó hajtásoknál a nyirkos talaj közelsége különböző okokból elősegíti a fertőzés bekövetkezését. A hajtásokat lehetőleg bokorszerűen kössük fel, a tőke alján és derekán kidomborodva, dongásan, kosárszerűen hagyjuk.

3. A bepermetezendő lombfelület csökkentésével.

Ezt elérhetjük: 1. Ha a rendesnél 2—3 levéllel rövidebbre csonkítjuk. 2. Ha a felesleges hajtásokat — főleg a sűrűn ültetett szőlőkben és a gyorsan utánaösvő fajtáknál — állandóan eltávolítjuk. 3. Ha nyár folyamán az ugarhajtások alsó és felső részéről egy-egy levelet eltávolítunk. 4. Ha a fűrtöket viselő hajtásokról a fűrt felett az ötödik levéllel kezdve, egy-egy levelet eltávolítunk. 5. Ha a hónaljhajtásokat mindig idejében eltávolítjuk. A lombcsökkentésnek azonban nem szabad odáig terjednie, hogy a jövő évi fa beérése veszélyeztetnék.

Tehát ritkítani, de nem kopasztani.

Ily módon permetező anyagban körülbelül 20 százalékos takaríthatunk meg.

4. A permetlével való takarékoskodással.

a) Ennél a főszabály az, hogy minél alaposabban, gondosabban végezzük a permetezést, annál kevésbé lesz szükségünk pótpermetezésre.

b) A permetezést ezidén tehát vagy csak jól begyakorolt, ügyes munkásra szabad bízni, vagy pedig az ellenőrzésnek kell — még ha nagyobb költséggel és fáradsággal is — tökéletesnek és szigorúnak lennie.

c) A munkás — ha egyébként az idő nem sürget — végezzen el egy nap inkább kevesebbet, de jól.

d) Munkáját okvetlenül ellenőrizze a hozzáértő szőlősgazda, kezelő stb. szeme.

e) A permetezőkészüléknek feltétlenül teljesen jókarban kell lennie, az tehát a permetezés megkezdése előtt alaposan kitesztítandó és esetleges hibái előzetesen kijavítandók.

f) A permetezőből a permetlevet ne bocssassuk a levegőbe, vagy a földre, hanem a tőkére.

g) Használjunk olyan permetezőt, melynek csőve félkézrel zárható és nyitható (ugynevezett revolverpermetezőt), ha ilyen nem volna, készítsünk permetezőnkre félkézrel nyitható csapot, mert csak ezzel teljesíthetjük ezt a követelményt.

h) hogy a permetlé ne hulljon a sorok közt a földre, ami körülbelül 15—30 százalékos anyagvesztést szokott okozni.

i) Ha ilyen félkézrel zárható és nyitható permetezőcsővel nem rendelkezünk, akkor végezzük el a permetezést előbb a sornak csak az egyik oldalán, a másik oldal permetezése céljából pedig forduljunk még egyet.

j) Ha nem fogatos permetezőt használunk, akkor használjunk csak egy és kifogástalan szórású díóval ellátott permetezőt.

5. A permetezés idejének és módjának helyes megválasztásával.

a) Mivel a peronoszpóra nedves, meleg és ködös időjárás beálltával lép fel legerősebben, ha tartós esőre van kilátás, különösen a csonkítás utáni hetekben, feltétlenül alaposan kell permetezni, ellenben megtakaríthatjuk a permetezést, ha száraz napos, szeles idő jár.

A permetezési idő helyes megválasztásával pótpermetezést takaríthatunk meg (igaz, hogy néha csak csekély késedelmén mulik a siker). Az időjárás gondos megfigyelése tehát legfontosabb irányítója legyen a permetezési munkálatoknak.

b) A májusi permetezéshez elegendő fél-százalékos bordói-lé,

c) a többi permetezéshez elegendő egy-százalékos bordói lé alkalmazása.

d) Ha a fűrtperonoszpóra önmagában vagy csekély levélperonoszpóra mellett lépne fel, akkor a levélpermetezést nem kell olyan pontosan végezni, hanem inkább a fűrtökre kell nagyobb gondot fordítani és vizont. A fűrtpermetezéseknél (porozásoknál is) feltétlenül használjunk olyan permetező-szerkezeteket, amelyek a fűrtöket szabaddá teszik (a leveleket elhajlítják).

Ha a rendelkezésünkre álló permetezőanyag még a csökkentett lombfelület bepermetezésére sem elegendő, az esetben helyezzük a nagyobb súlyt a levelek alsó lapjának bepermetezésére.

Ez az eljárás ugyan a gyakorlatban meg lehetőségek nehezen sikerül, továbbá több munkát igényel, sőt a megszokottnál több permetlevet is fogyaszt el, mivel azonban a fertőzés veszélye a levél alsó lapján sokkal nagyobb, továbbá, mivel a levél alsó lapján a permetlé a lemosatástól is jobban megvan védve, fontosabbnak látszik az alsó lap alapos bepermetezése, mint a felső.

**Hadikölcsönt jegyezni
mindenkinek hazafias kö-
telessége!**

Ezt a célt legjobban szolgálják olyan permetezőkészülékek, amelyekkel a levél alsó lapjára juttathatjuk a permetlevet.

Ha a fenti utmutatásokat betartjuk, akkor 25, esetleg 40 százalék permetlevet takaríthatunk meg. Erre a takarékosagra készítenem csak a rézgálichány s ennek az anyagnak magas ára, hanem kötelességünk takarékoskodni közérdekből, hazafias kötelesség teljesítése címén is. A közérdek előmozdításával egyúttal egyéni érdekünket is védjük. Mert ha minden szőlőgazdának jut rézgálic és valamennyi permetezhet, akkor az egész országban sokkal gyengébben lép fel a peronoszpóra, vagy legalább is nem tud elhatalmasodni, úgy hogy az egyes birtokos szőlője is kisebb veszélynek lesz kitéve.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Használjunk hadisegély-bélyegeket!**

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Barra Lajos zilahi kir. törvényszéki joggyakornokot az ökörmezői kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Gazda Ödön ökörmezői kir. járásbírósi jegyzőt a szilágyesehi kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **A görög katolikusok naptáregyesítése.** Dr. Novák István eperjesi és Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus püspökök a napokban Ungváron voltak. Papp Antal ungvári görög katolikus püspökökkel tanácskoztak a naptáregyesítés ügyében. A főbb pontokban úgy a püspökök, mint a kanonokok megállapodtak a részleteket a legközelebb Nyiregyházán tartandó értekezleten tárgyalják meg. A naptáregyesítést — hír szerint — a husvétot követő legközelebbi ünneptől, Sz. János naptól kezdve viszik keresztül. Nagy méreteiben még most meg nem határozható jó előny származik abból, ha a római és görög katolikusok ünnepeiket egyszerre, egy napon tarthatják meg.

— **Az Orsz. Kath. Népszövetség helyi szervezete** nagy közönség előtt tartotta meg a tavaszi ciklus utolsóelőtti közművelődési előadását, amely — mint már előre is jeleztük — szép sikerrel végződött. Érthető is az a meleg érdeklődés, amelyet a nagyközönség ez előadás iránt tanúsított, hiszen ez előadás magas színvonalú pontokból volt összeállítva. Az első szám Ajtai Margit és Lili urleányok művészi zongorajátéka volt. A Tell Vilmos című operából játszották el átértéssel és tökéletes színezéssel négy kézre a „Nyitány”-t. E mű tele van zenei szépségekkel és finomságokkal és a két ügyes előadó nagyszerűen interpretálta a kitűnő művet, úgy hogy a közönség a végén zajosan megtapsolta. Talán szebben már nem is lehet előadni e darabot és ezért mindenki sajnálhatja, aki nem volt jelen és nem hallotta e játékot, mert annak gyönyörű modulációi minden jelenlevőnek lelkebe lopódtak és azt megtöltötték a tiszta művészet gyönyörével. Utána a zárdai leányok „Haec dies” kezdetű, gyönyörű, háromhangú karóneke következett. A betanítás fárasztó munkáját az apácák végezték a tőlük megszokott lelkiismeretességgel. Ezután tartotta meg Vevér Emil főgimn. tanár nagyszabású előadását „A tulvilági élet a különféle népeknél” cím alatt. Röviden ismertette és összehasonlította a különböző vallások tanítását a tulvilági életéről és ezekből kimutatta, hogy a gondolkodó emberi elmét s az érző szívet csak a katolikus vallás tanítása elégíti és nyugtatja meg legjobban. E meggyőződéssel beszédét oly vonzó módon adta elő, hogy a nagyközönségnek is hozzáférhetővé tette azt és amellett végig megmaradt azon az előkelő színvonalon, amely jellemzi a Népszövetség közművelődési előadásait. Az estélyt a zárdai leányok szép éneke fejezte be. A tavaszi ciklus utolsó előadása a jövő vasárnapon lesz. Ez estélyen városunk társadalmának közkedvelt vezető egyénisége, dr. Ajtai Endre fog előadást tartani a mostanában gyakori fertőző beteg-

ségekről. Az előadás többi pontjait a zárdai növendékek szavalata, éneke, hegedű- és zongorajátéka tölti ki. Ez előadásra is felhívjuk a közönség figyelmét. Kezdeté 1/25 órakor lesz.

— **A Korpaközpont felkért a következők közlésére:** „A múlt év november 17-én megjelent 4133—1915. M. E. sz. kormányrendelet értelmében minden napraforgó, tökmag és lenmagpogácsa a Korpaközpontnak közvetlenül jelentendő be és kizárólag a nevezett intézmény útján hozható forgalomba. Miután azonban egyes vidéken a termelt olajpogácsa sok kisebb tételből áll és a termelőknek esetleg hosszabb ideig kellene várniuk, amíg ezek a mennyiségek átvőre akadnak, másfelől a gazdáközönség szempontjából is előnyösebb, ha az ilyen apró tételek központosítva összegyűjtetnek, a Korpaközpont egyes vidékeken megbízottainak engedélyt adott arra, hogy az illető területen a fent említett pogácsaféléket átvehesse, hogy azokat a Korpaközpontnak maximális áron rendelkezésre bocsássa. Így Szilágyvármegye területén Löwbeer Arnold szilágyosomlyói cég nyert megbízást, ez engedély azonban semmiképpen sem érinti a pogácsatermelők közvetlen bejelentési kötelezettségét. Az engedélyes vásárló cég tehát mindenkor csakis azoktól veheti meg az olajpogácsát, akik a fent vázolt körülmények figyelembevételével a bejelentésnek és az átengedésnek ezt a módját célszerűbbnek vélik.”

— **A vásárok korlátozása.** Szó van róla, hogy a kormány korlátozni kívánja a vásárokat, mert ezzel jelentékeny munkaidő megtakarítás volna elérhető, mire a mostani háborús viszonyok között fokozott szükség van. Ez a korlátozás talán abban fog állani, hogy az egymás után több napon tartandó országos vásárok idejét egy napra szorítják, ezenkívül újabb országos és hetivásárokat a háború tartama alatt nem fognak engedélyezni, a meglevő országos és hetivásárokat pedig lehetőleg vasárnapon, mint munkaszüneti napon tartassák meg. A két-napos hetivásárokat egy napra korlátozzák, a kisebb forgalmu helyeken pedig, például a háromezer léleknel kisebb lakosságú községekben, ahol a hetivásároknak különben is alarendeltek a jelentősége, a hetivásárokat csak kéthetenként lehessen megtartani.

— **Élelmiszerek küldése tábori postán.** Tábori postai csomagokban nem romlandó élelmiszereket, cukorfélét, lezárt edényben mézet, elálló süteményt, nyers teát, kávé, főzelékfélét lehet küldeni.

— **Burgonyakeményítőliszt.** A Hadi Termény r. t. értesítette az iparkamarát, hogy a magyar-német és osztrák kormányok között létrejött megállapodás értelmében a külföldről behozatalra kerülő burgonyakeményítő-liszt ezen túl nem képezi szabadforgalom tárgyát, hanem a három kormány által szervezett közös bevásárlási központ útján lesz beszerezve. Magyarország részére eső kontingens elosztásával és beszállításával a kormány a Hadi Termény r. t.-t bízza meg. Fentieket az iparkamara az érdekelteknek azzal a megjegyzéssel hozza tudomására, hogy ezen cikkekből szükségletüket közvetlenül a Hadi Termény r. t.-hoz mielőbb jelenték be. A bejelentés „K. G. U.” jelzéssel látandó el.

— **Szabad a vásártereken legeltetni.** A földművelésügyi miniszter leiratot intézett a városokhoz, amelyben közli, hogy a jószágtaikarmány javítása érdekében ezentúl a vásártereken

is engedélyezi a legeltetést. A miniszteri leirat szerint azonban a vásártereken való legeltetés csak olyan helyeken engedélyezhető, ahol négy-nél több vásárt nem tartanak évente. Egyéb-ként csak nyolc napra a vásár után lehet használni a vásárteret legeltetésre.

— **Orosz fogságból.** Ifj. Faragó Sándor városunk aljegyzője, kiről már több mint mint egy fél év óta semmi hír nem jött, a napokban érkezett levelében tudatja családjával, hogy orosz fogságba esett és Moszkvába van. Onnan rövidesen tovább viszik, de hogy hová, nem tudja.

— **Hirdetmény.** A m. kir. miniszteriumnak 1363—1916. M. E. sz. rendeletével a Magyar Szent Korona Országainak területén jelenleg használatos egységes középeurópai időszámítás 1916. évi május hó 1. napjától kezdve 1916. évi szeptember hó 30. napjáig akként módosul, hogy az új időszámítás az eddig általánosan használt egységes középeurópai időszámításhoz képest egy órával előbbre lesz. Ezen rendelkezéshez képest az 1916. évi május hó 1. napja már az 1916. évi április hó 30. napján éjjel 11 órakor kezdődik, — az 1916. évi szeptember hó 30. napja pedig — az új időszámításban kifejezve — egy órával éjjel után ér véget. Az új időszámítás május hó 1-én már a hivataloknál, vasutaknál, gyári és ipari üzemeknél, mezői munkálatoknál alkalmazott napszámokkal szemben, vendéglői és kocsmai záróóránál életbe lép. Szilágyosomlyó, 1916. április hó 26-án. Bölöny Bálint, rendőrkapitány.

— **A kávé és hüvelyesfélék forgalmának korlátozása.** A kávénak vasuton, hajón, vagy gépkocsin történő szállítását szállítási igazolvány felmondásához köti a legújabbban megjelent rendelkezés. Kávénak és hüvelyeseknek a magyar szent korona országának területein kívül fekvő helyre való postai szállítása is meg van tiltva.

— **Veszedelmes a tojást nyersen megenni.** Nem áll az, hogy a nyers tojás a hangra jótékony hatással volna. Nincsen semmi értelme, ha nyersen megissza valaki a tojást. Haszon belőle nincsen, kár azonban lehet, mert könnyedén veszedelmes betegséget olthat magában az ember nyers tojással. A legtöbb ember azt hiszi, hogy a tojás nyers állapotban emészthető legjobban, legkönnyebben. A nyers tojás meglehetősen nehezen emészthető, nehezebben, mint a lágy tojás.

— **T. Olvasóinknak.** Az biztos, hogy mindenki szeretne egyszerre gazdag lenni. Ez könnyen lehetséges, ha sorsjegyet rendel Gorzó és társa szerencse-bankházában, Budapest, Koronaherceg-utca 11. Köztudomásu, hogy a magyar királyi szab. osztálysorsjéték a legjobb nyerési esélyeket nyújtja, teljesen megbízható is, mert a kormány gyakorolja az ellenőrzést. Húzás kezdődik május 24-én. 55,000 nyerményt sorsolnak ki 14.459,000 korona értékben. Próbászerencse! Irjon azonnal a „Gorzó” bankháznak és ingyen kap prospektust.

Legujabb!

Budapest, április 26.

(Hivatalos.) Orosz és délkeleti hadszínter: Nincs különösebb esemény.

Olasz hadszíntér: A doberdói fensik délnyugati szegélyén ismét heves harcok fejlődtek. Seltől keletre az ellenségnek nagyobb arcvonal szélességben sikerült állásainkba behatolni, de midőn a támadást folytatni akarta, csapataink ellentámadásba fogtak és az ellenséget régi árkaikba ütték vissza, majd elkezdett kényszerűen ezekből is kikergették. 130 olaszt elfogtunk. A Col di Lanán nehéz mozsáraink a tüzelést folytatták. A Sugana-szakaszon az olaszok Vottó és Ronceno közti összes állásait kiűrtették, melyekben sok hadianyagot találtunk és Roncagnoba vonultak vissza. Höfer, altábornagy.

Nagyszerűen bevált a harotéren küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. sapsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K — 80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Elisabethstr. 5. Haponkénti szétküldés.

— A „Vasárnapi Ujság” április 23-iki húsvéti száma rendkívül érdekes és változatos tartalommal jelent meg: sok szép háborús kép, Tintoretto egy képe, Dürer-metszetek, Roskovich Ignác hagyatékában maradt szentföldi képek, stb. adják a képek anyagát. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye, Lenkei Henrik verse, Eötvös Károly kiválóan érdekes nekrológja, Szöllősi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények: Kiss György béke-szobra s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, — Irodalom és művészet, — Sakkj. Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára 5 K. „Világkrónika”-val együtt 6 K. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Gazdák figyelmébe.

Uj termésre a Hadi-Termény rt. részére előleget nyújtunk.

Fischer Károly és Fia,
Tasnád.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FELE

MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

használata által aroza
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvence szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crème utánózzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett. Ára 1 kor. 20 fillér. Nagy téglly 2 korona 40 fillér.

Margit-szappan 1 K 20 fillér. Margit-poudre 1 korona 20 fillér. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, droguériában és illatszerekkereskedésben.

Eladó

egy jó karban levő karika-hajós Singer varrógép. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Hirdetések

A „Szilágyosomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Milliók használják

Köhögés

láz, katharrus, nyálkásodás ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a 3 fenyővel

Orvosoktól és 6050 hitelesített magánosoktól bizonyítottan kezeskedik a biztos sikeréről.

Kitűnő jóízű bonbonok.

Egy csomag 20 és 40 fillérért, egy doboz 60 fillérért kapható Viski Balás Zsigmond gyógyszerárában Szilágyosomlyón. 98—

Harminohatodik évfolyam.

Kormos Alfréd lapja:

MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA

„Vállalkozók és Iparosok Lapja” melléklettel. Magyarország e legrégibb kereskedelmi szakközlönye immár harminohatodik évfolyamába lépett. A „Magyar Kereskedők Lapja” hetenkint 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A „Magyar Kereskedők Lapja” üzleti tudósításai elsőrendű forrásból valók és a legújabb kereskedelmi hírekről főleg a „Magyar Kereskedők Lapja” útján lehet értesülni. A „Magyar Kereskedők Lapja” előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V., Sas-utca 13. szám alá intézendők.

Az országban

20.000
árusitónál kapható

A N A P

Egy szám

6

fillér

Minden városban és községben A NAP-ot megérkezése után árusítóink kívánatra

házhoz szállítja.

Mezőgazdák figyelmébe!

A Nagykárolyi Önszegélyző Nép-bank áruosztálya, mint a Haditermény Részvénytársaság bizománya folyósít

zöldhitelt

az 1092—1916. M. E. számu rendelet értelmében. Kölcsönkérelmekhez csatolandó a bevetett terület nagyságát igazoló hatósági bizonyítvány. 3—3

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítőszer a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 koronáért minden gyógyszertárban és drogériában kapható. Hatása Löffler Vertun, Petrik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötőzéseknek (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform szappan

finom, gyenge pipere szappan lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatásu. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatosá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1 korona 60 fillér. 7—

Fodormenta Lysoform

erősen antiszeptikus hatásu szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy felpohár vízre.

Eredeti üvegje 1 korona 60 fillér.

Az összes Lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszertárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára UJPESTEN.